

Správa z monitorovania energetickej náročnosti verejných budov za rok 2017

Predkladá:

Slovenská inovačná a energetická agentúra

Vypracované v marci 2018

Obsah

1. Úvod	3
2. Informácie o obnove budov v pôsobnosti ústredných orgánov štátnej správy	3
3. Plnenie záväzného cieľa podľa čl. 5 smernice 2012/27/EÚ – finálne hodnoty za rok 2017 a predbežné hodnoty za rok 2018.....	4
4. Záver.....	4

1. Úvod

Správa je predkladaná podľa §10 ods. 10 zákona č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti (ďalej len „zákon“) a vyhlášky č. 192/2016 Z. z. o monitorovaní energetickej náročnosti verejných budov.

Proces spracovania údajov prebieha v dvoch etapách. Zmonitorované údaje za predchádzajúci kalendárny rok vstupujú do predbežného hodnotenia a sú podkladom pre ročnú správu o pokroku pri dosahovaní národných cieľov energetickej efektívnosti. V nasledujúcom roku sú údaje verifikované a doplnené o dodatočne zistené úspory. Finálne údaje za rok 2016 sú teda dostupné začiatkom roku 2018 v zmysle metodík štatistického zisťovania.

Predmetom kapitoly 2 sú predbežné údaje za rok 2017 zistené na základe legislatívnej povinnosti ústredných orgánov štátnej správy podľa §10 ods. 8 zákona.

Predmetom kapitoly 3 sú finálne údaje pre plnenie cieľov podľa článku 5 smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti za rok 2016, ktoré Slovenská republika plní alternatívnym spôsobom, ako aj predbežné údaje za rok 2017, ktoré budú v nasledujúcej správe z monitorovania energetickej náročnosti verejných budov aktualizované. Alternatívny spôsob výpočtu úspor pre plnenie cieľa Slovenskej republiky umožňuje započítať úspory za všetky verejné budovy, t. j. aj budovy nespádajúce pod povinnosť podľa §10 ods. 8 zákona.

2. Informácie o obnove budov v pôsobnosti ústredných orgánov štátnej správy

V zmysle §10 ods. 8 mali ústredné orgány štátnej správy (ÚOŠS) povinnosť poskytnúť údaje za významne obnovené budovy podľa §10 ods. 8 v štruktúre podľa vyhlášky č. 13/2016 Z. z. príloha č. 5 za rok 2017 do 28.2.2018.

Na základe údajov o aktivitách poskytnutých pre monitorovací systém energetickej efektívnosti (MSEE) bolo možné identifikovať v niektorých významne obnovených budovách tieto vykonané technické opatrenia:

- Komplexná obnova budovy
- Zateplenie obvodového plášťa
- Zateplenie strechy
- Výmena otvorových konštrukcií
- Inštalácia tepelného čerpadla

Tab. 1: Objem úspor energie v budovách ÚOŠS

Rezort	Úspora kWh
Ministerstvo spravodlivosti	39 905
Ministerstvo zdravotníctva	54 430
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu	2 800
SPOLU	97 135

3. Plnenie záväzného cieľa podľa čl. 5 smernice 2012/27/EÚ – finálne hodnoty za rok 2016 a predbežné hodnoty za rok 2017

Podľa požiadaviek čl. 5 smernice EE musí každý členský štát zabezpečiť, aby sa od 1. januára 2014 každoročne obnovovali 3 % z celkovej podlahovej plochy vykurovaných a chladených budov, ktoré vlastní a využívajú ústredné orgány štátnej správy, tak aby dosiahli aspoň minimálne požiadavky na energetickú hospodárnosť budov. Tento cieľ možno plniť aj alternatívnym spôsobom, ktorým sa do roku 2020 dosiahne rovnaký objem úspor energie ako základným prístupom. SR notifikovalo v roku 2013 plnenie cieľa úspor energie vo verejných budovách podľa čl.5 alternatívnym spôsobom podľa čl. 5 ods. 6. smernice EE, t. j. cieľ úspor energie budov je vykazovaný v energetických jednotkách a na jeho plnenie je možné použiť aj iné opatrenia ako významnú obnovu budovy. V rámci alternatívneho prístupu bol podľa notifikačnej správy z roku 2013 stanovený ročný cieľ úspor energie vo výške 52,17 GWh/rok.¹⁾

Z dôvodu neúplných informácií k termínu spracovania minuloročnej správy boli vyhodnotené úspory výrazne podhodnotené. Koncom roka 2017 a začiatkom roku 2018 sa podarilo získať dodatočné informácie o opatreniach energetickej efektívnosti vo verejných budovách a tým plnenia článku 5 smernice EE. Dodatočné informácie boli získané od poskytovateľov finančných prostriedkov na opatrenia energetickej efektívnosti v tomto sektore a aplikáciou nových postupov v monitorovacom systéme energetickej efektívnosti, a to najmä rozšírením a skvalitnením odovzdávania údajov o vydávaných certifikátoch pre nové a významne obnovené budovy zo systému INFOREG. Vďaka uvedenému bolo aktualizované vyhodnotenie plnenia článku 5 spätne od roku 2014. Ročné plnenie čl. 5 v roku 2017 bolo identifikované na úrovni 92,4 %.

Tab. 2: Aktualizovaná úspora energie (plnenie ročného cieľa) vo verejných budovách podľa článku 5 smernice EE podľa jednotlivých rokov

Rok	Cieľ ročný	Reálne plnenie ročného cieľa		Rozdiel pri plnení ročného cieľa	Plnenie ročného cieľa po prerozdelení úspor
	[GWh]	[GWh]	[%]	[GWh]	[GWh]
2014	52,17	43,79	83,9%	-8,38	52,17
2015	52,17	91,06	174,5%	+38,89	52,17
2016	52,17	38,89	74,5%	-13,28	52,17
2017	52,17	48,21	92,4%	-3,96	52,17
					Zostatok pre rok 2018:
					13,27

Vyhodnotenie plnenia cieľa prerozdeľovaním úspor

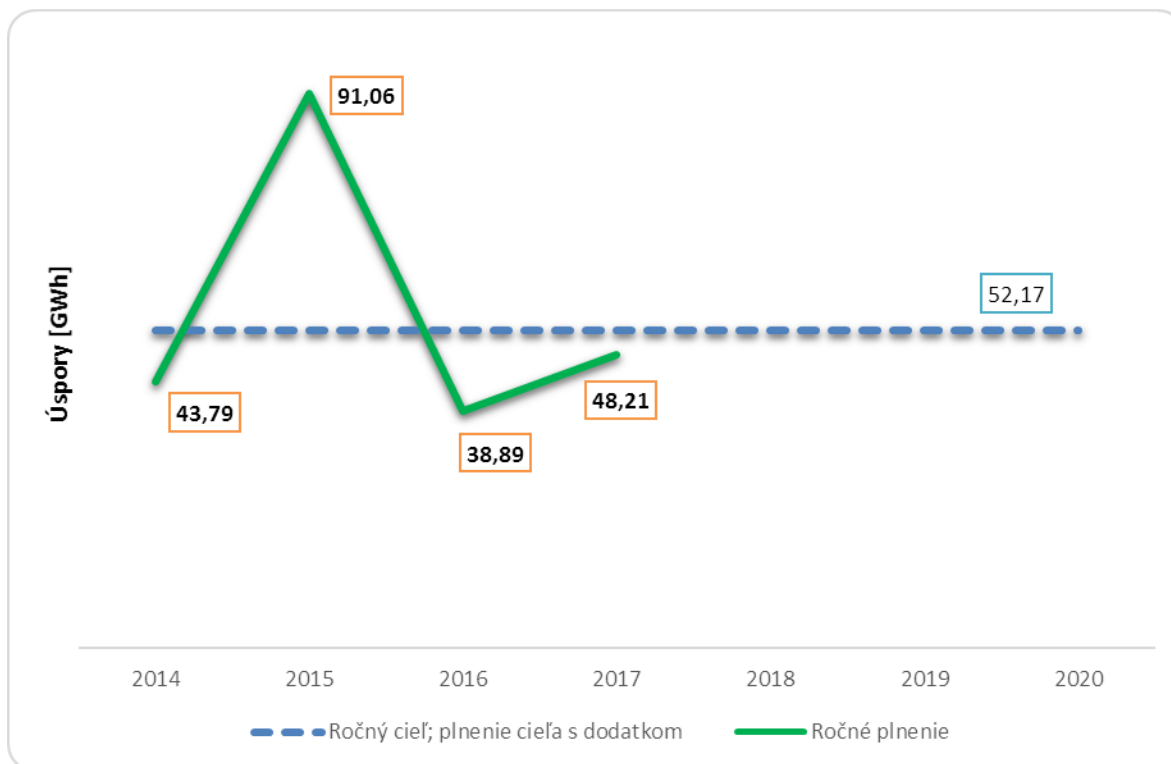
Podľa uvedenej tabuľky v rokoch 2014, 2016 a 2017 nebol reálne dosiahnutý cieľ úspor energie. V roku 2015 bol cieľ úspor výrazne presiahnutý z dôvodu ukončovania projektov zo štrukturálnych fondov a dosiahol sa kladný rozdielový zostatok 38,89 GWh. Keďže smernica umožňuje prerozdelenie kladného presahu medzi „slabšie“ roky, po prerozdelení tohto rozdielového

¹ Notifikačná správa k alternatívnemu prístupu podľa článku 5 smernice 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti. Správa zaslaná Európskej komisii dňa 27.12.2013.

zostatku je možné vyhodnotiť, že **SR každoročne dosahovala plnenie cieľa úspor v rokoch 2014 až 2017.**

V roku 2018 je ešte k dispozícii kladný rozdielový zostatok vo výške 13,27 GWh, ktorý je však možné využiť pri započítaní najneskôr do roku 2018. V rokoch 2019 a 2020 je preto potrebné dosiahnuť plnenie úspor vo výške aspoň 52,17 GWh.

Obr. 5: Ročné plnenie cieľa čl. 5 v rokoch 2014-2017

Zdroj: SIEA – Monitorovací systém energetickej efektívnosti (MSEE)

Vyhodnotenie plnenia cieľa súčtovou metódou

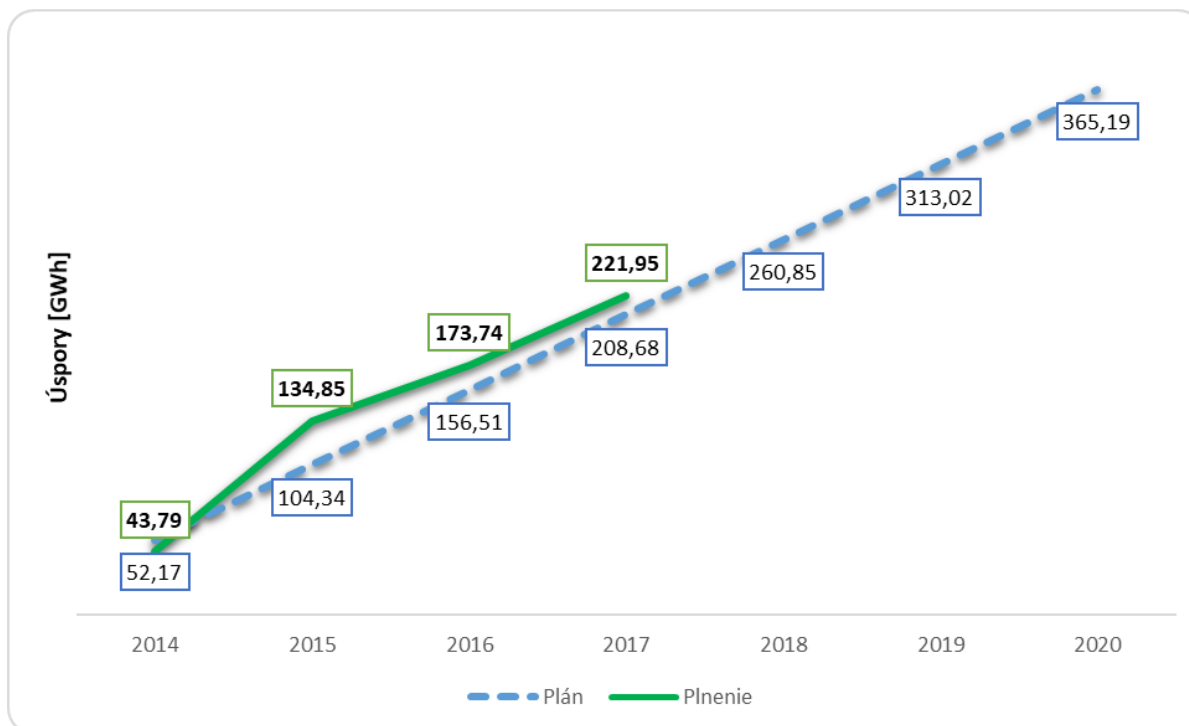
Tab. 3: Úspora energie vo verejných budovách podľa článku 5 smernice EE - trajektória

Rok	Cieľ stanovený súčtovou metódou	Reálne plnenie ročného cieľa	Plnenie cieľa súčtovou metódou súčet úspor od roku 2014	Plnenie cieľa súčtovou metódou
	[GWh]	[GWh]	[GWh]	[%]
2014	52,17	43,79	43,79	83,94
2015	104,34	91,06	134,85	129,24
2016	156,51	38,89	173,74	111,01
2017	208,68	48,21	221,95	106,36
2018	260,85			
2019	313,02			
2020	365,19			

Na základe informácií dostupných k termínu spracovania ročnej správy je plnenie záväzného cieľa podľa článku 5 smernice EE k 31.12.2017 súčtovou metódou na úrovni 106,36%. To znamená, že

trajektória úspor k roku 2017 bola naplnená, respektíve presiahnutá o 6,36%. SR v roku 2017 smeruje priebežne k plneniu záväzného cieľa pre rok 2020.

Obr. 6: Úspora energie vo verejných budovách podľa článku 5 smernice EE vyjadrená súčtovou metódou

Zdroj: SIEA – Monitorovací systém energetickej efektívnosti (MSEE)

Úspory energie vo verejných budovách boli dosiahnuté najmä:

- dôslednou aplikáciou požiadaviek zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov na dodržiavanie minimálnych požiadaviek pri výstavbe nových budov a pri významnej obnove existujúcich budov, vrátane poskytovania odborného poradenstva (SIEA, MDV SR, MH SR) o výhodách obnovy budov nad rámec minimálnych požiadaviek,
- podporou zlepšovania tepelno-technických vlastností verejných budov (budovy štátnej správy a samosprávy) formou významnej obnovy nad rámec minimálnych požiadaviek, financovanou z európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“) najmä prostredníctvom OP KŽP,
- podporou zvyšovania účinnosti technických zariadení vo verejných budovách a zlepšovania tepelno-technických vlastností verejných budov v rozsahu menšom ako významná obnova (napr. výmena otvorových konštrukcií najmä okien, zateplenie strechy a pod.) financovanou najmä z národných zdrojov (napr. Environmentálny fond, rozpočet štátnej správy a samosprávy).

Z pohľadu udržania trendu obnovy budov v roku 2018 a jeho potrebného zvýšenia v rokoch 2019 a 2020 s ohľadom na plnenia cieľa úspor energie vo verejných budovách je dôležité venovať zvýšenú pozornosť projektom obnovy budov vo vlastníctve subjektov štátnej správy. V súčasnosti sa realizácia týchto projektov časovo posúva voči akčným plánom obnovy budov schvaľovaných každoročne vládou SR. Z dôvodu nerealizácie projektov obnovy budov vo vlastníctve subjektov

štátnej správy sú (kvôli prioritě v OP KŽP) blokované finančné prostriedky z EŠIF, a preto nedochádza k plneniu finančných ukazovateľov z týchto zdrojov.

4. Záver

V oblasti úspor energie v rámci budov si SR zvolila alternatívny prístup k naplneniu cieľa čl. 5 ods. 1 smernice 2012/27/EÚ v súlade s čl. 5 ods. 6 smernice. V rámci zvoleného alternatívneho spôsobu bol stanovený cieľ úspor energie 52,17 GWh/rok.

Na základe zmonitorovaných údajov z podkladov ÚOŠS a podriadených organizácii je možné vyhodnotiť úspory energie dosiahnuté obnovou budov v pôsobnosti ústredných orgánov štátnej správy a podriadených organizácii realizovaných v roku 2017 vo výške **0,09135 GWh**, čo predstavuje **0,175%** z cieľa úspor energie budov.

Na základe alternatívneho prístupu je možné vyhodnotiť úspory energie dosiahnuté obnovou verejných budov realizovaných v roku 2017 vo výške **48,21 GWh**, čo predstavuje **92,4%** z cieľa úspor energie budov. Po zohľadnení deficitu plnenia v roku 2016 to predstavuje **106,36%** plnenie celkového cieľa úspor energie budov pre obdobie 2014-2017 metódou prerozdelenia.